

Projekts Nr.5.1.1.6/1/25/A/018
«Kultūras mantojuma
saglabāšana un jaunu
pakalpojumu attīstība
Varakļānu muižas pilī»

Teresija Korsaka - Varakļānu Novadpētniecības muzeja vadītāja

Iveta Raimo - Madonas novada pašvaldība, Projektu vadītāja

Inese Solozemiece – Madonas novada pašvaldība, Projektu ieviešanas nodaļas vadītāja vietniece

05.06.2026.

Varakļānu muižas pils (1783 – 1789)

Arhitekts Vinčenco Macotti (1756 - 1798)

Viena no pirmajām klasicisma stila celtnēm Latvijā. Pils ir izcils un agrīns klasicisma stila paraugs Latvijas būvmākslā. Senākais Varakļānu pils izskats ar torni ir redzams mākslinieka Napoleona Ordas 1875. gada akvarelī. No mākslas darbiem pils interjerā ir saglabājušies 18. gs. sienu un griestu gleznojumi, un kokgriezuma tehnikā izpildītas kāpņu margas.

Grāfs Mihaels fon der Borhs (1753 – 1811)

- Mihaels Johans fon der Borhs-Lubešics - Sv. Romas impērijas valstsgrāfs, Polijas Seima loceklis un ģenerālkvartīrmeistars, Eiropas mēroga diplomāts un ceļotājs, Maltas ordeņa kavalieris un atzara izveidotājs Polijā, kā arī ievērojams 18. gs. dabaszinātnieks – studējis mineroloģiju, ģeoloģiju, ķīmiju un fiziku. Sicīlijas un Maltas ekspedīciju veicējs, minerālu un iežu kolekcionārs. Interesējies par literatūru un mākslu, bijis rakstnieks un dzejnieks, lieliskas bibliotēkas savācējs, franču apgaismības ideju interprets un Šveices brīvības apjūsmotājs, Varakļānu muižas īpašnieks.

Pils - gadsimtu gaitā

18. - 19. gs.

20. gs. sākums – 1914. gads

Varakļānu muižas pils – valsts īpašums no 1920. – 2009. gadam

1920.gads

2003.gads

Skolas laiks pilī

Varakļānu Valsts ģimnāzija 1921-1961

Varakļānu vidusskola 1941-1961

1961. – 1997. gads

Varakļānu muižas pili iekārtoti dzīvokļi pedagogiem un skolas internāts. No 1976. gada, kad skolotāji saņem jaunus dzīvokļus pilsētas centrā, pils daļēji ir atstāta novārtā. To izmanto kā skolas noliktavu un 1980-tajos gados bērnu sagatavošanai 1. klasei.

Varakļānu Novada muzejs

- 1997. gada 13. septembrī pilī tiek iekārtots un darbojas Varakļānu Novada muzejs.
- Muzejs dibināts 2001.gada 1. februārī
- No 2004. gada akreditēts piecas reizes (apl. Nr.80A5) un atbilst valsts atzīta muzeja darbībai
- No 2025. gada pārdēvēts un saucas **Varakļānu Novadpētniecības muzejs**

Muzeja pakalpojumi

- Izstādes un ekspozīcijas
- Tematiski pasākumi
- Muzejpedagoģiskās programmas
«Skolas soma» ietvaros
- Jaunlaulāto programmas
- Gida pakalpojumi
- Telpu noma

Pakalpojumi

Pils 18. gs. sienu gleznojumi

Telpu atjaunošana projekta ietvaros

Jauns pakalpojums «Garšu dzīres Borha pilī»

Kulinārais mantojums

Meistarklases un degustācijas

Izveidot maizes un smalkmaizīšu konditorejas un gastronomijas darbnīcu, kur tūristam tiek piedāvātas dažādas meistarklases, lai uzzinātu gan 18.-19. gs., gan mūdienu recepšu izgatavošanas noslēpumus.

- **2025.gada 23.oktobrī** noslēgta Vienošanās par Eiropas Savienības fonda projekta īstenošanu Nr. 5.1.1.6/1/25/A/018 «Kultūras mantojuma saglabāšana un jaunu pakalpojumu attīstība Varakļānu muižas pilī»
- Projekta īstenošanas termiņš: **23.10.2025.-31.12.2027.**
- Projekta mērķis: **Saglabāt, atjaunot un attīstīt Varakļānu muižas pili, veicinot tās pieejamību un paplašinot objekta kā ilgtspējīga resursa inovatīvu izmantošanu uzlabojot sabiedrības līdzdalību kultūras procesos un radot jaunu sociālo dinamiku vairāku pašvaldību teritorijas iedzīvotājiem dzīves kvalitātes uzlabošanā un vietējās kopienas stiprināšanā.**

Projekta darbības:

1. Valsts nozīmes kultūras pieminekļa atjaunošana, konservācija, pārbūve vai restaurācija;
2. Jaunu pakalpojumu izveide, paplašinot kultūras mantojuma saturisko piedāvājumu;
3. Projekta vadības un īstenošanas nodrošināšana;
4. Komunikācijas un vizuālās identitātes prasību nodrošināšanas pasākumi par projekta īstenošanu.

Projekta rādītāji

- Atbalstīto kultūras un tūrisma objektu skaits – 1
- Atbalstīto kultūras un tūrisma vietu apmeklētāji – 7000 apmeklētāji/gadā

Projekta Finansēšanas plāns

ERAF – 231093,00 EUR (35,81 %)

Pašvaldības finansējums – 414164,33 EUR (64,19%)

Attiecināmās izmaksas – 645257,33 EUR

Projekta budžeta izmaksu sadalījums

- Projekta izmaksas saskaņā ar izmaksu vienoto likmi
- Autoruzraudzības izmaksas;
- Būvuzraudzības izmaksas;
- Esošās būves, tai skaitā kultūras mantojuma objekta sasniedzamību un pieklūstamību nodrošinošās infrastruktūras atjaunošana, konservācija, pārbūve vai restaurācija un ar to saistītās publiskās ārtelpas attīstība;
- Ar kultūras mantojumu saistītā kultūras pakalpojuma izveides izmaksas, aprīkojuma iegādes un uzstādīšanas izmaksas;
- Arheoloģiskās uzraudzības izmaksas;
- Komunikācijas un vizuālās identitātes prasību nodrošināšanas pasākumu izmaksas;
- Būvprojekta dokumentācijas izstrādes izmaksas.

Projekta ieviešanas gaita uz 05.06.2026

- 19.03.2026. izsludināts iepirkums Nr.MNP2026/5 «Būvprojekta “Varakļānu muižas pils atjaunošana Varakļānos, Madonas novadā” izstrāde un autoruzraudzība
- 20.04.2026.- iesniegti piedāvājumi
- Uz 05.06. 2026. notiek iesniegto piedāvājumu vērtēšana

Paldies!

Jūsu jautājumi?

